

Watercarrousel stimuleert samenwerking

Nederland staat voor grote opgaven rond het watersysteem. Taken en verantwoordelijkheden rond water en ruimtelijke ordening zijn daarbij van oudsher verdeeld over waterschappen, gemeenten, provincies, waterbedrijven, het Rijk en sommige gebruikers. Veranderingen zijn vaak moeilijk te realiseren vanuit één individuele organisatie. Brabant Water, de gemeente Eindhoven en Waterschap De Dommel vonden het daarom tijd om samen te werken. Op 8 december jl. verzorgden zij in Eindhoven het symposium 'Samen werken aan water - motor voor vernieuwing?'

Samenwerken stimuleert 'vernieuwend denken'. Dat leidt vaak tot innovatieve oplossingen met meerwaarde voor alle partijen. Op het symposium kregen de ruim 50 deelnemers niet alleen stimulerende voorbeelden te horen, maar konden ze ook aan den lijve ondervinden wat samenwerking met je doet. De twee beste ideeën zijn beloond met een prijs.

Zowel de private als publieke sector kennen voorbeelden van innovatieve samenwerking. Ervaringsdeskundige Jos Peters (DHV) ging tijdens zijn presentatie 'Samenwerken is een werkwoord', aan de hand van een praktijkvoorbeeld in Eindhoven, in op wat samenwerking wel en niet moet zijn. "Te vaak wordt het accent gelegd op inhoud en controle. Terwijl je voor een goede samenwerking moet investeren in proces en vertrouwen." Arnold Stokking (TNO, voorheen Philips) vertelde over de wijze waarop Philips strategische allianties organiseert: "Succes in samenwerken komt nooit bij toeval, je moet het met beleid organiseren." Eén van zijn voorbeelden was de succesvolle, gezamenlijke introductie van de Senseo door Philips en Douwe Egberts/Sara Lee, twee totaal verschillende bedrijven. Samenwerken vereist het kunnen omgaan met een andere cultuur, dynamiek en organisatie. Daarbij is het handig vooraf te bedenken met welke personen uit een andere organisatie je gaat praten. Valkuilen zijn dat gesprekken al snel technisch worden of veel energie wordt gestoken in het juridisch sluitend krijgen van de samenwerking. Dat belemmert innovatie. Zo'n 40 tot 60 procent van de samenwerkingsinitiatieven in de private sector faalt, vooral door verschillen in cultuur en doelstellingen. Maar heel vaak had dat voorkómen kunnen worden, juist door het proces te organiseren.

Watercarrousel

Vervolgens gaf de voorzitter het startschot voor de Watercarrousel: een aanpak ontwikkeld door het bureau voor organisatie- en beleidsontwikkeling ORG-ID om geschikte samenwerkingspartijen te vinden. Daarbij wordt uitgegaan van de eigen uitdagingen: iedere deelnemer is een 'bron'. De carrousel faciliteert het elkaar opzoeken en samengaan van de bronnen 'tot bruisende beken', waarbij de intentie tot samenwerken wordt uitgesproken. Daarmee is het niet afgelopen: in de 'draaikolk' gaan prille samenwerkende partijen op zoek naar andere partijen die ze nodig hebben om hun idee uit te werken. Ook kunnen deelnemers overlopen naar andere ideeën. Zo ontstaan 'brede rivieren': groepjes van vijf tot twaalf mensen die aan

de slag gaan met de uitwerking van een idee. Ten slotte monden de rivieren uit in 'een delta': de groepjes presenteren de uitgewerkte ideeën aan elkaar en aan de jury... (de 'deltacommissie').

Prijzen

De Watercarrousel transformeerde individuele dromen binnen twee uur tot vijf bruisende ideeën voor samenwerking. Een jury, bestaande uit wethouder Mary Fiers (gemeente Eindhoven), adjunct-directeur Björn Hoogwout (Brabant Water) en directeur bedrijfsvoering Henk Roelofs (Waterschap De Dommel), reikte de prijs van 15.000 euro uit aan het idee 'Legoliseren waterketen'. De prijs is voor de verdere uitwerking van het idee. De publieksprijs ging naar 'Eindhovens water voor het Groene Woud'.

Beide ideeën (zie kader) worden dit jaar uitgewerkt. Ook de overige ideeën kunnen door de initiatiefnemers uitgewerkt worden:

- realisatie 'groen water' door verbinden van waterorganisaties, publiek en duurzaamheid;
- met de watersector één keer per maand bij elkaar komen op netwerkborrel;
- ondergronds gebiedsbeheer als leidraad om problemen onder de grond om te zetten in mogelijkheden.

Sef Philips (Brabant Water)

Joost van der Crujisen (Waterschap De Dommel)

Frank van Swol (gemeente Eindhoven)

Caroline van de Veerdonk (ORG-ID)

Verrassende ontmoetingen en het verbinden van behoeften en ideeën in de Watercarrousel.

Het winnende idee 'Legoliseren van de waterketen' richt zich op samenwerking over de grenzen met actoren uit zowel de publieke als de private sector. De bedenkers van het idee (Tauw, Geldof c.s., Waterschap Brabantse Delta en Helixer) willen groot inzetten om duurzame elementen in de waterketen op elkaar te laten aansluiten en geschikt te maken voor massaproductie, ook in ontwikkelingslanden. Dat willen zij doen samen met scholen, consumenten, partijen uit de waterketen, Partners voor Water, Albert Heijn en de LEGO Groep. Door de waterketen weg te halen uit de geformaliseerde sfeer en oplossingen te bedenken die aansluiten bij wat mensen zélf kunnen, kan iedereen zijn 'steentje' bijdragen.

'Eindhovens water voor het Groene Woud' oftewel het gebied tussen Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg staat voor een herverdeling van het beschikbare water. Mede door klimaatverandering heeft het Brabantse platteland in toenemende mate te maken met een gebrek aan water. Dat geldt ook voor het Groene Woud. Terwijl een stad als Eindhoven te veel water heeft en veel energie moet steken in het voorkómen van het vollopen van kelders. Wat is er logischer dan water uit Eindhoven te gebruiken voor het Groene Woud? Brabant Water, de Brabantse Milieufederatie, de gemeente Eindhoven en de Vereniging voor Industriewater hebben een idee uitgewerkt, dat uitgaat van het eenmalig omhoog pompen van water in Eindhoven en stapsgewijze benutting van dit water voor natuur, recreatie en landbouw in het Groene Woud via een cascadesysteem. Om kosten te besparen gebruikt men daarvoor oude water- en rioolleidingen.